

ACC. N:R M. 14458:1-5.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Landskap: *Skåne*..... Upptecknare: *Carlson Andersson, Lunnarp*
Härad: *Ingelstad*..... Berättare: *Alfred Nilsson, I. Krerrestad*
Socken: *Krerrestad*..... Berättarens yrke: *f. d. smiåbrukare*
Uppteckningsår: *1958*..... Född år *1883* i *Krerrestad*

Husbondfolk och tjänstefolk. s. 1-5 LUF 105.

Suf 105

M. 14457!

Alfred Nilsons berättelse om tjänstefolk
 örens stämning med Johan Kvernstad i stot
 och. Han hade plats i Kvernstad. Han är ju
 "något äldre, och hans berättelse dateras sig till
 hotellet är längre tillbaka i tiden. På söm-
 naren började arbetet redan kl. 4 ^{to} och slutade
 kl. 8 på kvällen och på söndagen,
 för att fort säta i stallet och sadelfärderna till kolo-
 tia. Torsdag utom kvällen och Tors-
 lilla masknad. Katten var vill o. påtata; till
 sjukosten som äts kl. 6., soppa på salt kaffe
 var vanligt till middag. Katten i huset port-
 onerade ut katten "men av den andra maten
 fick vi äta så mycket vi ville." Till med-
 eftermiddag fick vi en flätmad och en halv stopp
 dricka med oss ut i masken. Kaffe förlämn
 inte utan så söndags eftermiddagen, och fick

bröd & (siktat mjöl till bröd) bara på julen.
 Island kunde det hända att man ville
 stå med fint bröd även till påsk. Så tog
 man en på bröd av julbrödet "gömda det i
 sädyssarna på loftet" där det blev sig mjukt.
 Kålgröt, kongressgröt, "dickbrö" eller
 mjölk o. bär som man åt gemensamt av en
 fat var kvällsmaten. Det gjordes morarna
 i september och den första orten "bräts" jul-
 afton. "På sig vi tjänstefolk aldrig någon
 ortabid." När vi hela långa vintern ställde
 på lagen och tröskade med slaga, hade såden
 häpnad och uppbliven på loftet, vankades
 eller förplågad: "kaffe gäk". - Vanligt
 folk åt till sammans med tjänarna, "men där
 komme ju alltid va någon som föreställde sig
 att han va lid för mer än andra kvinnor
 och id förr sig sel."

"Paulsiga husbömmen häre si ju orse för
ber ti o. arbeja si baura gick och lita ritas
falked."

Den kostanta löven var inte stor 50 a 75
kr. för en ai. "Den se hade ju maden, vadmal
ti en kostym, korsetta; ullgarn lina strumpor/
en färdig vydd blågarns kjorta: (grout linsgarn)
Pisare sadt ju hela vintern och hade, sparn
och vydd: "Kusarna" hade 67 år om dan.
Fatta va di, för staren va ju fullt om glytta,
och koringarna hade ju inget vidare arbej
uden va kostatid di de barn se "Tingulien
kunne de ju förtjåna se betskärel sau nu
än fallet. De ser tiden odides inte betor
Den se ju ber. för 60 ai sedan försäkte min
far, sau hade en gård i Kvenstad, sig ja betod-
ling. Sau hade husmanskvinnor vid Ralls-
berg (en ammergård lina Balthus Jantbruksin.

slitet) till hjälp av hessa befället. Men då
fanns inga lämpliga redskap. Man tog potatis-
hackor, som var rensade i blodet , och ogrä-
set intill betan stod kvar. och här på all "nyssa
över både bedor och kringa" Men till sist
fann man på Häd, slipade hackan tvär, och be-
bad av "glada livet"

Skulle vi gå och dansa på login, eller vid
vägen ja då fick vi fråga husbonden om
lov. Det dansas om vi ville gå till en vanddag.
Eftermiddag till våra föräldrar. Gästerna - och på-
ga dansa till dansen med pion o. dränga på
sådana deustierstämningar. Men på blöddriktur
kände man dem i skilda. Gästerna skulle va
finare klädda.

Om tjänstfolket "gick ifrån sin plats"
innan tjänstarets slut till annan tjänst, och
konu tillbaka efter några vecka för att ha om

lön för den tiden de tjänat kunde husbanden
vägra den lönen och vänta att betala ut lönen
till Mikeli. Likaså kunde husbanden även ha varit
(stygga) betälla drängens eller pigans kösta med
innehåll till Mikeli.

Ja, den gamla tiden var inte så god, många
säger, slutar ber. Men jag tycker inte riktigt
om den nutida arbetstakten. "Folk sprät-
tar och sprattlar så förskräckligt" sa kunde sä-
kert komma med lika mycket om de tog det
lite lugnare. Men nu ta de "fädd tagen i
dom och kan inte få annat säe".